

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego**

Warszawa, dnia 30 sierpnia 2010 r.

**Pan
Tomasz Sieniutycz
Przewodniczący Rady Nadzorczej
Polskiego Radia S.A.**

KNO-4112-02-01/2009
S/09/008

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701, ze zm.), zwanej dalej *ustawą o NIK*, Najwyższa Izba Kontroli, Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego skontrolował Polskie Radio Spółkę Akcyjną (Spółka lub PR S.A.) w zakresie realizacji zadań dotyczących gospodarowania mieniem oraz wynikających z funkcji nadawcy publicznego, w latach 2007-2010 (do czasu zakończenia kontroli).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 8 czerwca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Przewodniczącemu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W wystąpieniu pokontrolnym z dnia 11 sierpnia 2010 r. skierowanym do Prezesa Zarządu PR S.A. Najwyższa Izba Kontroli oceniła negatywnie skontrolowaną działalność Spółki, ze względu na zakres i skalę stwierdzonych nieprawidłowości dotyczących: doprowadzenia do pogorszenia sytuacji ekonomiczno-finansowej, zaniechania aktualizowania strategii rozwoju w sytuacji pogarszającej się sytuacji ekonomiczno-finansowej, naruszania prawa przy gospodarowaniu mieniem oraz udzielaniu zamówień publicznych, planowania i realizacji inwestycji oraz zarządzania kadrami.

Jednocześnie Najwyższa Izba Kontroli stwierdziła nieprawidłowości w zakresie umów zawieranych z członkami Zarządu, za które odpowiedzialność ponosi Rada Nadzorcza,

polegające na: ustalaniu wydłużonych okresów wypowiedzenia umowy o pracę, przyznawaniu wysokich odszkodowań z tytułu powstrzymania się od działalności konkurencyjnej po ustaniu stosunku pracy oraz przyznawaniu dodatkowych świadczeń w postaci prawa korzystania z samochodu służbowego nie na czas pełnienia funkcji, lecz trwania stosunku pracy, a także nieokreślenia zasad zwrotu członkom Zarządu częściowych kosztów użytkowania udostępnionego lokalu mieszkalnego, w tym mieszkania służbowego.

1. Z powołanymi przez Radę Nadzorczą członkami Zarządu zawierane były umowy: o pracę; ustanawiające zakaz konkurencji w okresie zatrudnienia oraz po ustaniu zatrudnienia; używania do celów służbowych samochodu będącego własnością PR S.A.; dot. korzystania z telefonów komórkowych i dot. korzystania ze służbowych kart kredytowych. Ustalone przez Radę Nadzorczą warunki ww. umów nie uwzględniały sytuacji ekonomiczno-finansowej Spółki.

Umowy pracę z członkami Zarządu zawierane były na czas nieokreślony (w przypadku członków Rady Nadzorczej delegowanych do czasowego wykonywania czynności członka Zarządu zawierano umowy na czas określony). Zgodnie z ich treścią, odwołanie ze składu Zarządu przed upływem kadencji bądź niepowołanie do Zarządu następnej kadencji nie powoduje równoczesnego rozwiązania umowy o pracę. Umowy przewidywały również możliwość przyznania w związku z rozwiązaniem umów o pracę, odpraw w wysokości nie większej niż 3-krotność wynagrodzenia miesięcznego.

W ocenie NIK wydłużanie w umowach o pracę członków Zarządu okresów wypowiedzenia ponad określone w art. 36 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, ze zm.), było działaniem niecelowym i niegospodarnym. Koszty poniesione przez PR S.A. związane z zatrudnianiem w Spółce odwołanych członków Zarządu w latach 2007-2009 wyniosły łącznie 683,5 tys. zł, z czego 310,3 tys. zł w 2007 r., w tym 88,1 tys. z tytułu zakazu konkurencji, a 373,2 tys. zł w 2009 r., w tym 36,5 tys. zł z tytułu zakazu konkurencji (w 2008 r. Spółka nie zatrudniała odwołanych członków Zarządu).

Stosownie do zapisów umów o pracę członków Zarządu obowiązujących w latach 2007-2009, okres wypowiedzenia wynosił od 1 do 9 miesięcy, przy czym w 9 przypadkach, tj. w umowach z członkami Zarządu III i IV kadencji, rozróżniono wypowiedzenie umowy przez PR S.A. w przypadku odwołania przed upływem kadencji, przez PR S.A. po zakończeniu kadencji i niepowołaniu na następną oraz przez członka Zarządu (rezygnacji z funkcji w Zarządzie). Zgodnie z warunkami ustalonymi przez Radę Nadzorczą umów o pracę,

spośród członków Zarządu IV kadencji, najdłuższy okres wypowiedzenia określono w przypadku Prezesa Zarządu K. Czabańskiego (9-miesięczny w razie wypowiedzenia umowy o pracę w związku z odwołaniem z funkcji przed upływem kadencji, 6-miesięczny w przypadku wypowiedzenia umowy po upływie kadencji i niepowołaniu na kolejną kadencję).

Aneksami do umów z dnia 20 lutego 2009 r. dokonano zmiany zapisów w umowach o pracę członków Zarządu IV kadencji (M. Dylewskiego i R. Wijasa) zwiększając okresy wypowiedzenia w przypadku rozwiązania umów o pracę w związku z odwołaniem przed upływem kadencji, z terminów określonych w z art. 36 § 1 Kodeksie pracy do 3 miesięcy.

W 5 umowach zawartych z członkami Zarządu V kadencji okres wypowiedzenia umowy przez każdą ze stron wynosi 6 miesięcy.

Pomimo odwołania w 2009 r. wszystkich członków Zarządu IV kadencji, m.in. na skutek ustalania przez Radę Nadzorczą wydłużonych – w stosunku do wynikających z Kodeksu pracy – okresów wypowiedzenia umów o pracę członkom Zarządu, od dnia 18 grudnia 2009 r., po powołaniu 5 członków Zarządu V kadencji, Spółka oprócz kosztów związanych z wynagrodzeniami urzędujących członków Zarządu poniosła również koszty wynagrodzeń 4 odwołanych z funkcji członków Zarządu. Koszty związane zatrudnianiem odwołanych członków Zarządu w 2009 r. wyniosły 336,7 tys. zł.

2. Zgodnie z art. 101² § 3 Kodeksu pracy, wysokość odszkodowania z tytułu powstrzymania się od prowadzenia działalności konkurencyjnej, nie może być niższa od 25% wynagrodzenia otrzymanego przez pracownika przed ustaniem stosunku pracy. We wszystkich umowach o zakazie konkurencji z członkami Zarządu wysokość odszkodowania miesięcznego stanowiła 100% wynagrodzenia miesięcznego, a okresy obowiązywania zakazu konkurencji w przypadku 14 członków Zarządu zatrudnianych w latach 2007-2009 wynosiły: 6 miesięcy (w 13 przypadkach) i 12 miesięcy (w 1 przypadku), natomiast w przypadku członków Rady Nadzorczej delegowanych na okres 3 miesięcy do pełnienia funkcji członka Zarządu – 2 miesiące.

Pomimo braku regulacji dotyczących maksymalnej wysokości odszkodowania z tytułu powstrzymania się przez członków Zarządu od prowadzenia działalności konkurencyjnej po ustaniu stosunku pracy, ustalanie przez Radę Nadzorczą tego odszkodowania w wysokości 100% wynagrodzenia miesięcznego, w sytuacji ekonomiczno-finansowej, w jakiej znalazła się Spółka, NIK ocenia jako działanie niegospodarne i niecelowe, podobnie jak umożliwienie

pobierania odszkodowania z tego tytułu przez okres 12 miesięcy po ustaniu stosunku pracy. W przypadku rozwiązania stosunków pracy ze wszystkim pięcioma członkami Zarządu pełniącymi obecnie funkcję, łączne koszty z tytułu zakazu konkurencji wyniosą ponad 500 tys. zł.

3. Jako działanie niegospodarne NIK ocenia zawieranie w umowach dot. używania do celów służbowych samochodu będącego własnością PR S.A. zapisów, dających prawo członkom Zarządu korzystania z samochodów służbowych w okresie nie sprawowania przez nich funkcji, tj. po odwołaniu oraz w przypadku zawieszenia w czynnościach. Łączne koszty jakie Spółka poniosła z tytułu nieuzasadnionego – w ocenie NIK – korzystania przez zawieszonych w czynnościach członków Zarządu wyniosły 24,8 tys. zł.

4. Rada Nadzorcza nie określiła zasad zwrotu częściowych kosztów użytkowania udostępnionego lokalu mieszkalnego, w tym mieszkania służbowego, w stosunku nie wyższym niż 70% całości kosztów. Prawo do zwrotu częściowych kosztów w tym zakresie przyznano wszystkim członkom Zarządu V kadencji.

Przedstawiając powyższe uwagi i oceny Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Rozważenie ustalania w umowach o pracę zawieranych z członkami Zarządu okresów wypowiedzenia wynikających z przepisów Kodeksu pracy.
2. Rozważenie zasadności przyznawania w umowach o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy zawieranych z członkami Zarządu odszkodowania z tytułu powstrzymania się od prowadzenia działalności konkurencyjnej w wysokości 100% wynagrodzenia otrzymanego przed ustaniem stosunku pracy.
3. Podjęcie działań w celu podpisania aneksów do zawartych z członkami Zarządu umów dotyczących używania do celów służbowych samochodu służbowego będącego własnością PR S.A., które wprowadzą zapisy uzależniające prawo korzystania przez członków Zarządu z samochodów służbowych od sprawowania funkcji, a nie trwania stosunku pracy.
4. Określenie zasad zwrotu przez członków Zarządu częściowych kosztów użytkowania udostępnionego lokalu mieszkalnego, w tym mieszkania służbowego.

Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się o przesłanie przez Pana Przewodniczącego, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego

wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Przewodniczącemu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.